

ν' ἀπολαμβάνη ὅλων τῶν ἀπολαύσεων τοῦ κόσμου, ἐν ἐνὶ λόγῳ ἡγάπα υπερβαλλόντως τὴν πολυτέλειαν, χωρὶς νὰ φροντίζῃ ποσῶς περὶ τῶν μέσων, ἅτινα αὕτη ἀπαιτεῖ.

Ὁ κύριος Κουρσὺ ἡγάπα ἐμμανῶς τὴν Αὐγουστίνην καὶ ἡσθάνετο μυχίαν εὐγνωμοσύνην, βλέπων αὐτὴν ἀνταποκρινομένην εἰς τὸν ἔρωτά του, ὅστις δὲν εἶχε καθόλου τὸ ἐπαγωγὸν ἢ μᾶλλον εἰπεῖν τὸ μεθυστικὸν ἐκεῖνο ἄρωμα τῆς νεανικῆς ἡλικίας. Οὐχ ἦττον, ἐπειδὴ οὐδέποτε ἐπὶ ζωῆς τοῦ ἡγάπησεν, ὁ ἔρωσ τοῦ οὗτος, καίτοι δυσανάλογος πρὸς τὴν ἡλικίαν του, ἐφαίνετο παράφορος καὶ ζωηρός. Πολλὰκις συμβαίνει ὥστε ὁ ἔρωσ τῆς ὠρίμου ἡλικίας νὰ ᾔνε ἐμμανέστερος τῆς νεανικῆς. Οὐδὲν ἦσεν, ἵνα ὁμολογήσωμεν τὴν ἀλήθειαν, ὁ κύριος Κουρσὺ, νυμφεύμενος τὴν Αὐγουστίνην Μεϊλλάκ, θὰ καθίστατο διὰ παντὸς ἢ δυστυχῆς ἢ εὐτυχῆς.

Ἐπεται συνέχεια.

Σ. Τ.

ΦΩΛΕΑ ΕΥΓΕΝΩΝ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΙΑ ΡΩΣΙΚΗ ΙΒΑΝ ΤΟΥΡΓΚΕΝΙΕΦ

Συνέχεια· ἴδε προηγούμενον φύλλον.

ΜΒ'

Ἡ Μαρία Δημητρίεβνα ἦτο μόνη ἐν τῷ δωματίῳ τῆς, καθημένη ἐντὸς θρονίου. Ἀνέπνευεν ὕδωρ τῆς Κολωνίας. Ποτήριον ὕδατος ἐξ ἀνθους πορτοκαλέας ἔκειτο ἐπὶ τραπέζης πλησίον ταύτης. Ἦτο ἀνήσυχος καὶ ἐφαίνετο ἐστενοχωρημένη. Ὁ Λαβρέτσκις εἰσῆλθεν.

— Ἐπεθύμησες νὰ με ἴδῃς; εἶπε χαίρετίσας ψυχρῶς.

— Ναί, ἀπεκρίθη ἡ Μαρία Δημητρίεβνα. Καὶ κατέπιεν ὀλίγον ἐκ τοῦ ποτοῦ τῆς. Ἐμαθα ὅτι ὑπῆγες κατ' εὐθείαν εἰς τὴν θείαν μου καὶ σὲ παρεκάλεσα νὰ περάσῃς καὶ ἀπ' ἐδῶ. Ἐπιθυμῶ νὰ συνομιλήσω μαζί σου. Κάθησε, σὲ παρακαλῶ.

Ἡ Μαρία Δημητρίεβνα ἀνέπνευσε.

— Εἰξεύρεις, ἐξηκολούθησεν, ὅτι ἡ σύζυγός σου ἦλθε;

— Τὸ εἰξεύρω, εἶπεν ὁ Λαβρέτσκις.

— Ναί, ναί, δὴν δὴ, ἦλθεν ἐδῶ καὶ τὴν ἐδέχθη. Περὶ αὐτοῦ ἤθελα νὰ σοὶ ὁμιλήσω. Εἰμπορῶ νὰ εἶπω, χάριτι θεῆς, ὅτι εἰμαι ἄξια τῆς γενικῆς ὑπολήψεως καὶ ἀντὶ οὐδενὸς θὰ ἐπραττον ἀνάρμοστὸν τι πρᾶγμα. Καίτοι προσεῖδον ὅτι τοῦτο θὰ σὲ δυσχερῆσαι, ἐν τούτοις δὲν ἠδυνάμην νὰ μὴ τὴν δεχθῶ. Εἶναι συγγενῆς μου, ἀπὸ σέ· φαντάσου ἂν ἦσο εἰς τὴν θέσιν μου. Ὅποσον δικαίωμα εἶχον διὰ νὰ μὴ τὴν δεχθῶ; Συνομολόγησε.

— Ἐχῆς ἄδικον ν' ἀνησυχῇς, εἶπεν ὁ Λαβρέτσκις. Ἐπραξες κάλλιστα. Οὐδὲν δὲν δυσχερῆσθήτην, οὐδὲ προτίθεμαι ποσῶς νὰ ἐμποδίσω τὴν Βαρβάραν Παυλόβναν νὰ βλέπῃ τὰς φίλας τῆς. Δὲν εἰσῆλθον δὲ εἰς τὸ δωμάτιόν σου σήμερον, διότι δὲν ἤθελον νὰ τὴν συναντήσω. Ἰδοὺ τὸ πᾶν.

— Ἀ! πόσον χαίρω ὅτι ἀκούω αὐτὸ ἀπὸ τὸ στόμα σου! ἀνέκραξεν ἡ Μαρία

Δημητρίεβνα. Ἄλλως τε δὲν ἐκπλήττομαι διὰ τὰ εὐγενῆ σου αἰσθήματα. Ἡ ἀνησυχία μου δὲν πρέπει νὰ σ' ἐκπλήττῃ, διότι εἰμαι γυνὴ καὶ μήτηρ. Μεταξὺ σοῦ καὶ τῆς γυναικὸς σου δὲν εἰμπορῶ νὰ γείνω κριτής, τὸ εἶπον καὶ εἰς ἐκείνην. Εἶναι πολὺ ἀξιολογῆτος καὶ πολὺ εὐχαριστεῖται τις μαζί της.

Ὁ Λαβρέτσκις ἐμεδιάσεν εἰρωνικῶς καὶ ἤρξατο νὰ στρέφῃ τὸν πῖλόν του.

— Ἐκτὸς τούτου ἤθελον ἀκόμη νὰ σοὶ εἶπω, προσέθηκεν ἡ Μαρία Δημητρίεβνα πλησιάζασα ὀλίγον τοῦτον, ἂν ἐβλεπες πόσον ἡ στάσις τῆς ἦτο μετρίοφρων καὶ σεβασμιά! Συνεκινεῖτο κἀνεὶς ὅταν τὴν ἐβλεπεν. Ἀν τὴν ἤκουες πῶς ὁμιλεῖ διὰ σέ! «Εἰμαι, εἶπε, πολὺ ἔνοχος πρὸς αὐτόν. Δὲν ἠδυνήθην νὰ τὸν ἐκτιμῶ, εἶναι ἄγγελος καὶ ὄχι ἀνθρωπος.» Ναί, ναί, ἔτσι εἶπεν ἄγγελος. Μετανοεῖ πολὺ. Λόγον τιμῆς, οὐδέποτε εἶδον ὁμοίαν μετάνοιαν.

— Ἀλήθεια, Μαρία Δημητρίεβνα, εἶπεν ὁ Λαβρέτσκις, πολὺ περίεργος εἰμαι νὰ μάθω ἐν πρᾶγμα· λέγουσι ὅτι ἡ Βαρβάρα Παυλόβνα ἐψάλεν ἐδῶ. Μήπως τοῦτο συνέβη κατὰ τὴν ὥραν τῆς μετάνοιάς της, ἦ;

— Ἀ! δὲν ἐντρέπεται νὰ ὁμιλῇς ἔτσι; Ἐψάλε καὶ ἐπαίξε κλειδοκύμβαλον μόνον διὰ νὰ μ' εὐχαριστήσῃ, ἐπειδὴ ἐπιμόνωσ τὴν παρεκάλεσα καὶ οὕτως εἶπεν τὴν διέταξα. Τὴν ἐβλεπον τόσον λυπημένην, ὥστε ἠθέλησα νὰ τὴν διασκεδάσω, ἔπειτα δὲ εἶχα ἀκούσῃ νὰ λέγουν ὅτι παίζει καὶ ψάλλει πολὺ ὠραῖα. Ἀλλ' εἶναι ἐντελῶς λυπημένη. Ἐρώτησε μᾶλλον τὴν Γεδεωνόφσκην. Κατεβλήθη πλέον. Καὶ σὺ τὴν κατηγορεῖς!

Ὁ Λαβρέτσκις ἀνήγειρε τοὺς ὤμους.

— Καὶ τί ἀγγελοῦδι ποὺ εἶναι ἡ Ἄδα σου! ἐξηκολούθησεν ἡ Μαρία Δημητρίεβνα, τί χαριέστατον κοράσιον, πόσον εὐφυὲς εἶναι, πῶς ὁμιλεῖ τὰ γαλλικά! Ἐννοεῖ καὶ τὰ ῥωσικά. Μὲ εἶπε θεῖαν τῆς. Δὲν εἶναι ἀγρία ὅπως τὰ συνομήλικά της, διόλου. Σοὺ ὁμοιάζει δὲ καταπληκτικῶς! Οἱ ὀφθαλμοί, αἱ ὀφρῦς, ἀπαράλλακτα ὡς τὰ ἱδικά σου. Ὁμολογῶ ὅτι δὲν ἀγαπῶ αὐτῆς τῆς ἡλικίας τὰ παιδία, ἀλλ' ἡ κόρη σου μὲ κατέβαλε.

— Μαρία Δημητρίεβνα, εἶπεν αἰφνης ὁ Λαβρέτσκις, ἐπίτρεψόν μοι νὰ σ' ἐρωτήσω: Διατί λαμβάνεις τὸν κόπον διὰ νὰ μοὶ ὁμιλῇς τοιουτοτρόπως;

— Διατί; — Ἡ Μαρία Δημητρίεβνα ἀνέπνευσε ὕδωρ τῆς Κολωνίας καὶ ἐπιεν ἀκόμη ὀλίγον ἐκ τοῦ ποτοῦ τῆς. — Ἀλλ' ὁμιλῶ τοιουτοτρόπως... διὰ... διότι... εἰμαι συγγενῆς σου. Λαμβάνω μέγιστον ἐνδιαφέρον δι' ὅ,τι σὲ ἀποβλέπει. Εἰξεύρω ὅτι ἔχεις ἐξαιρετικὴν καρδίαν. Ἀκουσε, ἐξ ἀδελφῆ μου, ἐπὶ τέλους εἰμαι ἀπειρος γυνὴ καὶ δὲν ὁμιλῶ ἀνωφελῶς. Συγχώρησον! συγχώρησον τὴν σύζυγόν σου.

Οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς Μαρίας Δημητρίεβνας ἐπληρώθησαν αἰρινιδίῳ δακρύων.

— Σκέφθητι, προσέθηκεν, ἡ νεότης, ἡ ἀπειρία, ἴσως τὰ κακὰ παραδείγματα, ἡ ἔλλειψις μητρὸς διὰ νὰ τὴν καθοδηγῇ εἰς τὴν εὐθείαν ὁδόν... Συγχώρησέ την, Θεόδωρε Ἰβάνοβιτς, ἀρκετὰ ἐτιμωρήθη.

Τὰ δάκρυα ἤρξαντο νὰ ῥέωσιν ἐπὶ τῶν παρειῶν τῆς Μαρίας Δημητρίεβνας, ἅτινα δὲν ἀπέμαξε, διότι ἡγάπα νὰ κλαίῃ. Ὁ Λαβρέτσκις ἐκάθητο ἐπὶ ἀνημμένων ἀνθράκων.

— Θεέ μου! διελογίζετο, τί βάσανος! τί ἡμέρα ἢ σημερινή!

— Δὲν ἀποκρίνεσαι, ἐξηκολούθησεν ἡ Μαρία Δημητρίεβνα. Τί νὰ ὑποθέσω; Εἶναι δυνατόν νὰ ᾔσαι τόσον σκληρός;... Ὅχι, δὲν θέλω νὰ τὸ πιστεύσω. Ἐννοῶ ὅτι οἱ λόγοί μου σὲ κατέπεισαν, Θεόδωρε Ἰβάνοβιτς. Ὁ Θεὸς θὰ σὲ ἀνταμείψῃ διὰ τὴν καλὸσύνην σου. Δέχθητι λοιπὸν ἀπὸ τῶν χειρῶν μου τὴν σύζυγόν σου.

Ὁ Λαβρέτσκις ἡγέρθη ἀκουσίως. Ἡ Μαρία Δημητρίεβνα ἡγέρθη ἐπίσης καὶ μεταβάσας ταχέως ὀπισθεν τοῦ παραπετάσματος παρουσίασε τὴν Βαρβάραν Παυλόβναν. Ὁχρά, ἐξηντλημένη, μὲ καταβεβησμένους τοὺς ὀφθαλμούς, ἐφαίνετο ὡς ἀπαρνηθεῖσα πᾶσαν προσωπικὴν ἐνάσχόλησιν καὶ ὡς ἐγκαταλειφθεῖσα ὀλόκληρος εἰς χεῖρας τῆς Μαρίας Δημητρίεβνας. Ὁ Λαβρέτσκις ὑπεχώρησεν ἐν βῆμα.

— Ἦσο ἐδῶ; ἀνέκραξε;

— Μὴ τὴν κατηγορῇς, ἔσπευσε νὰ εἴπῃ ἡ Μαρία Δημητρίεβνα. Δὲν ἤθελε ποσῶς νὰ μείνῃ, ἀλλ' ἐγὼ τὴν διέταξα, ἐγὼ τὴν ἐβάλα ὀπίσω τοῦ παραπετάσματος. Ἐλεγεν ὅτι αὐτὸ θὰ σὲ δυσχερῆσαι περισσότερο, ἀλλὰ δὲν ἠθέλησα νὰ τὴν ἀκούσω, διότι σὲ γνωρίζω καλλίτερον ἀπὸ αὐτήν. Ἀδὲς λοιπὸν ἀπὸ τῶν χειρῶν μου τὴν σύζυγόν σου. Πήγαμε, Βαρβάρα, μὴ φοβοῦ τίποτε. Γονυπέτησον πρὸ τοῦ συζύγου σου—τὴν ἔσυρεν ἀπὸ τῆς χειρὸς—καὶ εἶθε ἡ εὐλογία μου...

— Περιμένουν! Μαρία Δημητρίεβνα, διέκοψεν ὁ Λαβρέτσκις διὰ φωνῆς ὑποκώφου μὲν, ἀλλ' εὐήχου. Πιθανὸν ν' ἀγαπᾷς τὰς αἰσθηματικὰς σκηνὰς—δὲν ἠπατάτο, διότι ἡ Μαρία Δημητρίεβνα ἡγάπα τὰς θεατρικὰς σκηνὰς—σ' εὐχαριστοῦν, ἀλλ' ὑπάρχουσι τινὲς εἰς τοὺς ὁποίους δὲν ἀρέσκουν. Ἄλλως τε δὲν θέλω νὰ ὁμιλήσω πρὸς σέ, διότι δὲν εἶσαι τὸ κύριον πρόσωπον τῆς κωμωδίας ταύτης· τί ἐπιθυμεῖς παρ' ἐμοῦ, κυρία; προσέθηκε στραφεὶς πρὸς τὴν σύζυγόν του. Μὴ δὲν ἔπραξα ὑπὲρ σοῦ, ὅ,τι ἠδυνάμην; Μὴ μοὶ εἴπῃς ὅτι ἡ συνέντευξις αὕτη δὲν προπαρεσκευάσθη ἀπὸ σέ, διότι δὲν θὰ σὲ πιστεύσω καὶ εἰξεύρεις ὅτι μοῦ εἰν' ἀδύνατον νὰ σὲ πιστεύσω· τί θέλεις λοιπὸν; Εἶσαι εὐφυὴς καὶ τίποτε δὲν κἀμνεις ἀσκόπως. Πρέπει νὰ ἐννοήσῃς ὅτι τὸ νὰ ζήσω μαζί σου ὡς ἄλλοτε, μοὶ εἰν' ἀδύνατον, ὄχι διότι εἰμαι ὠργισμένος ἐναντίον σου, ἀλλὰ διότι μετεβλήθην. Σοὶ τὸ εἶπον τὴν ἐπομένην τῆς ἐπανόδου σου καὶ σὺ κατὰ βάθος θὰ μὲ δικαιώσῃς. Ἀλλὰ θέλεις νὰ ἀνορθώσῃς τὴν ὑπόληψίν σου εἰς τὴν δημοσίαν γνώμην. Δὲν σοὶ ἀρκεῖ νὰ κατοικήῃς εἰς τὴν οἰκίαν μου, θέλεις νὰ ζήσωμεν καὶ ὑπὸ τὴν αὐτὴν στέγην, αἶ;

— Ἐπιθυμῶ νὰ μὲ συγχωρήσῃς, ἐφ' ἧς θύρῃς ἡ Βαρβάρα Παυλόβνα, χωρὶς νὰ γείρῃ τοὺς ὀφθαλμούς.

— 'Επιθυμεί νὰ τὴν συγχωρήσῃς, ἐπανελάθεν ἡ Μαρία Δημητριάδνα.

— Καὶ ὅχι χάριν ἐμοῦ, ἀλλὰ χάριν τῆς 'Αδας, ἐξηκολούθησε χαμηλοφώνως ἡ Βαρβάρα Παυλόβνα.

— 'Ὅχι χάριν αὐτῆς, ἀλλὰ χάριν τῆς 'Αδας σου, ἐπανελάθεν αὖθις ἡ Μαρία Δημητριάδνα.

— Πολὺ καλὰ· τὸ θέλεις; εἶπεν ὁ Λαβρέτσκις καταβαλὼν ἀγῶνα. 'Ε! λοιπόν, ἔστω, συγκατατίθεμαι καὶ εἰς αὐτό.

Ἡ Βαρβάρα Παυλόβνα ἔρριψεν ἐπ' αὐτοῦ ταχὺ βλέμμα.

— Εὐλογητὸς ὁ Θεός! ἀνέκραξεν ἡ Μαρία Δημητριάδνα.

Καὶ ἤρξατο νὰ σύρῃ τὴν Βαρβάραν Παυλόβναν ἀπὸ τῆς χειρός.

— Τώρα λάβε λοιπόν ἀπὸ τῆς χειρ...

— Περιμένουν σοὶ εἶπον, διέκοψεν ὁ Λαβρέτσκις. Συγκατατίθεμαι νὰ ζήσω μαζί σου, Βαρβάρα Παυλόβνα, ἐξηκολούθησε, δηλὰ δὴ θὰ σὲ ὀδηγήσω εἰς Λαβρίκη καὶ θὰ μείνω ἐκεῖ μαζί σου ὅσον δυνηθῶ περισσότερον, ἔπειτα δὲ θ' ἀναχωρήσω διὰ νὰ ἐπανερχομαι ἀπὸ κειροῦ εἰς καιρόν. Βλέπεις ὅτι δὲν θέλω ποσῶς νὰ σ' ἀπατήσω, ἀλλὰ μὴ ἀπαιτῆς περισσότερα. Καὶ σὺ θὰ ἐγέλας ἂν ἐξεπλήρουν τὴν ἐπιθυμίαν τῆς σεβασμίας συγγενοῦς μας, ἂν σ' ἐνηγκαλιζόμην διαβεβαιῶν σε ὅτι... ὅ,τι συνέβη οὐδέποτε συνέβη, καὶ ὅτι τὸ κεκομμένον δένδρον θέλει ἀναβλαστήσῃ. Ἀλλὰ βλέπω ὅτι πρέπει νὰ ὑποκύψω. Δὲν ἐννοεῖς τοιοῦτοτρόπως σὺ τὰ πράγματα... δὲν πειράζει. Ἐπαναλαμβάνω ὅτι θὰ διαμείνω μαζί σου... ὅχι δὲν δύναμαι νὰ τὸ ὑποσχεθῶ... Θὰ συμφιλιωθῶ μαζί σου, θὰ σὲ ἀναγνωρίσω πάλιν ὡς σύζυγόν μου.

— Δὸς τῆς τοῦλάχιστον τὴν χεῖρά διὰ νὰ μὴ ἀμφιβάλλῃ πλέον, εἶπεν ἡ Μαρία Δημητριάδνα ἥς τὰ δάκρυα εἶχον πρὸ πολλοῦ παύσῃ.

— Οὐδέποτε μέχρι τοῦδε ἠπάτησα τὴν Βαρβάραν Παυλόβναν, ἀπεκρίθη ὁ Λαβρέτσκις, θὰ μὲ πιστεύσῃ καὶ ἄνευ τούτου. Θὰ τὴν ὀδηγήσω εἰς Λαβρίκη. Ἀλλ' ἐνθυμού, Βαρβάρα Παυλόβνα, ὅτι μὲν οἱ κατὰ τὴν αὐτὴν καὶ ἡ συμφωνία μας θὰ διαλυθῇ· τώρα ἐπιτρέψατέ μοι ν' ἀποσυρθῶ.

Ἐχαιρέτισεν ἀμφοτέρως καὶ ἐξῆλθε σπεύδων.

— Δὲν τὴν παραλαμβάνεις μαζί σου; τῷ ἐφώνησεν ἡ Μαρία Δημητριάδνα.

— Ἀφῆστέ τον, ἐψιθύρισεν ἡ Βαρβάρα Παυλόβνα.

Εἶτα ἤρξατο νὰ τὴν κατασπάζηται, νὰ τὴν εὐχαριστῇ, νὰ φιλῇ τὰς χεῖράς της, καλοῦσα ταύτην σωτῆρα ἀγγελόν της.

Ἡ Μαρία Δημητριάδνα ἀπέδεχτο τὰς θωπείας της μετὰ συγκαταβάσεως, ἀλλὰ κατὰ βάθος δὲν ἦτο εὐχαριστημένη οὔτε ἀπὸ τοῦ Λαβρέτσκι, οὔτε ἀπὸ τῆς Βαρβάρας Παυλόβνας, οὔτε ἐξ ὅλης τῆς παρασκευασθείσης σκηνῆς. Δὲν τὴν ἐβεῶρει ἀρκούντως αἰσθηματικὴν. Κατὰ τὴν γνώμην της, ἡ Βαρβάρα Παυλόβνα ἔπρεπε νὰ γονυπετῇ πρὸ τοῦ συζύγου της.

— Πῶς δὲν μ' ἐνόησες; τῇ ἔλεγεν ἀδιακόπως. Ἐν τούτοις σοὶ εἶπον: Γονυπέτησον.

— Καλλίτερα ὅπου ἔγεινεν ἔτσι, φιλάττη μου θεῖα. Βεβαιώθητε ὅτι ὅλα ἔγειναι τέλεια, ἀπεκρίνετο ἡ Βαρβάρα Παυλόβνα.

— 'Ω! ἀλλ' εἶναι ψυχρὸς ὡς πάγος, εἶπεν ἡ Μαρία Δημητριάδνα. Δὲν ἔκλαυσε διόλου, εἶναι ἀληθές, ἀλλ' ἐγὼ πόσα δάκρυα ἐνώπιόν του ἔχουσα! Θέλει νὰ σὲ κλείσῃ εἰς τὸ Λαβρίκη. Πῶς! οὔτε νὰ ἔρχεσαι νὰ μὲ βλέπῃς θὰ δύνασαι; Οἱ ἄνδρες δὲν ἔχουν διόλου καρδίαν, προσέθηκεν ὑψούσα τὴν κεφαλὴν μεθ' ὅπου πλήρους σημασίας.

— Ἀλλ' αἱ γυναῖκες γνωρίζουσι νὰ ἐκτιμῶσι τὴν ἀγαθότητα καὶ τὴν γενναίωσιν, ἀπεκρίθη ἡ Βαρβάρα Παυλόβνα.

Καὶ, περιβαλοῦσα διὰ τῶν βραχιόνων της τὴν στρογγύλην μέσην τῆς Μαρίας Δημητριάδνας, ἔθλιψε ταύτην ἐπὶ τοῦ προσώπου της· τὸ πρόσωπον ταύτης ἐμείδια κρυφίως, ἐν ᾧ τὰ δάκρυα τῆς Μαρίας Δημητριάδνας ἤρξαντο αὖθις νὰ ῥέωσιν.

Ἐν ᾧ ταῦτα συνέβαινον, ὁ Λαβρέτσκις ἐπανῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν του. Κλεισθεὶς ἐν τῷ δωματίῳ τοῦ ὑπηρετοῦ του, ἐρίφη ἐπὶ τινος ἀνακλίντρου καὶ ἔμεινε τοιοῦτοτρόπως κεκλιμένος μέχρι τῆς πρωίας τῆς ἐπιούσης.

ΜΓ'

Ἡ ἐπισῶσα ἦτο Κυριακή· ὁ ἥχος τῶν κωδῶνων ἀγγελλόντων τὴν πρώτην λειτουργίαν δὲν ἐξῆγειρε τὸν Λαβρέτσκι — διότι καθ' ἅπασαν τὴν νύκτα ἦτο αἴπνος — ἀλλὰ τῷ ἀνέμνησεν ἐτέραν Κυριακὴν, καθ' ἣν ἵνα ἀρέσῃ εἰς τὴν νεάνιδα μετέβη εἰς τὴν ἐκκλησίαν. Ἡγέρθη ἐσπευσμένως· μυστηριώδης φωνὴ τῷ ἔλεγεν ὅτι θὰ τὴν ἐβλεπε πάλιν τὴν ἡμέραν ἐκείνην. Κατέλειπεν ἀθουρῶν τὴν οἰκίαν, παραγγείλας εἰς τὴν Βαρβάραν Παυλόβναν, ἥτις δὲν εἶχεν ἐξυπνήσῃ ἔτι, ὅτι θὰ ἐπέστρεφε διὰ τὸ γεῦμα καὶ κατευθύνθη γοργῶς πρὸς τὸ μέρος ὅπου τὸν ἐκάλει τὸ θλιβερόν καὶ μονότονον σήμαντρον.

Μετ' ὀλίγον ἀφίκετο· οὐδεὶς σχεδὸν ὑπῆρχεν ἐντὸς τῆς ἐκκλησίας· ὁ σκευοφύλαξ ὄρθιος ἐν τῷ χορῷ ἔψαλλε τὰς 'Ὠδὰς. Ἡ φωνὴ του, διακοπτομένη ἐνίοτε ὑπὸ βηχός, ἀντήχει ἐρυθρῶς, καταβιβαζομένη καὶ ὑψουμένη ἐναλλάξ. Ὁ Λαβρέτσκις ἔμεινε πλησίον τῆς θύρας. Οἱ πῖστοι ἤρχοντο ἀλλεπαλλήλοι, ἴσταντο, ἐποιοῦν τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ καὶ ἔχαιρέτιζον πανταχόσε. Τὰ βήματά των ἀντήχουν ὑπὸ τοῦς θόλους, ἐν τῷ κενῷ καὶ ἐν τῇ σιγῇ. Φιλᾶσθεος γραῖα ἴστατο παραπλεύρως τοῦ Λαβρέτσκι καὶ ἐδέετο ἐνθέρμως τὸ κίτρινον καὶ ἐρρυτιδωμένον πρόσωπόν της, τὸ νωδὸν στόμα της, ἐξεδήλουν μεγίστην συγκίνησιν· οἱ ἐρυθροὶ ὀφθαλμοὶ της ἦσαν ἀπλανεῖς, ἀκίνητοι ἐπὶ τῶν εἰκόνων τοῦ εἰκονοστασίου, ἡ δὲ σκελετωδὴς χεὶρ της ἐξήρχετο ἀδιακόπως κατωθεν τῆς ἐσθῆτος αὐτῆς καὶ ἐποίει βραδέως καὶ δι' ἀποτόμου χειρονομίας τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ. Βαθυπῶγων χωρικός σκυθρωπός, μὲ τὴν κόμην καὶ τὰ ἐνδύματά ἐν ἀταξίᾳ, εἰσῆλθεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν

ἐγονυπέτησε, σταυροκοπούμενος ἀδιακόπως, κινῶν τὴν κεφαλὴν καὶ προσπίπτων. Ζωηροτάτη λύπη ἐξωγραφίζετο ἐπὶ τῶν χαρακτηριστικῶν του καὶ τῶν κινήματων του, ὥστε ὁ Λαβρέτσκις τὸν ἐπλησίασε καὶ τὸν ἠρώτησε τί εἶχεν. Ὁ χωρικός ὑπεχώρησε μεθ' ὅπου δειλοῦ καὶ ἀγρίου, εἶτα δὲ παρατηρήσας αὐτόν·

— Ἀπέθανεν ὁ υἱός μου, εἶπε μετὰ βαθείας φωνῆς.

Καὶ ἤρξατο αὖθις νὰ προσπίπτῃ γονυπετῆς.

— Τί δύνανται νὰ τοὺς κάμουν αἱ παρηγορίαι τῆς ἐκκλησίας; ἐσκέψατο ὁ Λαβρέτσκις.

Προσεπάθησε καὶ αὐτὸς νὰ δεηθῇ, ἀλλ' ἡ καρδιά του ἐπέζετο καὶ αἱ σκέψεις του εὐρίσκοντο μακράν. Περιέμενε πάντοτε τὴν 'Ελίζαν, ἀλλ' ἡ 'Ελίξα δὲν ἤρχετο. Ἡ ἐκκλησία ἐπληροῦτο κόσμου, ἀλλ' οὐδαμοῦ τὴν ἐβλεπεν. Ἡ λειτουργία ἤρξατο, ὁ διάκονος ἀνέγνωσε τὸ Εὐαγγέλιον, ἔψαλον δὲ ἦδη τὸ χερουβικόν. Ὁ Λαβρέτσκις προῦχώρησεν ὀλίγον καὶ αἰφνης παρετήρησε τὴν 'Ελίζαν. Εἶχεν ἔλθῃ πρὸ αὐτοῦ, ἀλλ' ἐκεῖνος δὲν τὴν εἶχεν ἰδῇ. Ἰσταμένη μετὰ τοῦ τοίχου καὶ τῆς κιγκλίδος τοῦ χοροῦ ἔμεινεν ἀκίνητος, χωρὶς νὰ παρατηρῇ περίξ αὐτῆς. Ὁ Λαβρέτσκις δὲν ἀπέστρεψε πλέον ἀπὸ ταύτης τοὺς ὀφθαλμοὺς μέχρι τέλους τῆς λειτουργίας· τῇ ἀπηύθυνεν ἔσχατον ἀποχαιρετισμόν. Τὸ πλῆθος ἤρξατο ἀναχωροῦν, καὶ ἐκείνη ἴστατο πάντοτε εἰς τὴν θέσιν της· ἴσως ἀνέμενε τὴν ἀναχώρησιν τοῦ Λαβρέτσκι· τέλος ἐκείνη ἐποίησε διὰ τελευταίαν φορὰν τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ καὶ ἐξῆλθε χωρὶς νὰ στραφῇ· θάλαμη πόλος τις συνώδευε μόνον ταύτην. Ὁ Λαβρέτσκις ἐξῆλθε τῆς ἐκκλησίας κατόπιν αὐτῆς καὶ τὴν προσέφασεν εἰς τὴν ὁδόν· ἐκείνη ἐβόδιζε λίαν ταχέως, ἔχουσα κεκλιμένην τὴν κεφαλὴν καὶ χαμηλωμένην τὴν καλύπτραν της.

— Καλημέρα, 'Ελίξα Μιχαηλόβνα, εἶπε μεγαλοφώνως. Μοὶ ἐπιτρέπετε νὰ σᾶς συνοδεύσω;

Ἐκείνη δὲν ἀπεκρίθη, οὗτος δὲ ἤρξατο νὰ βαδίζῃ παραπλεύρως ταύτης.

— Εἴθε εὐχαριστημένη ἀπ' ἐμοῦ; τὴν ἠρώτησε χαμηλώνων τὴν φωνήν. Εἰξέυρετε τί συνέβη χθές;

— Ναί, ναί, ἐψιθύρισεν ἐκείνη. Καλὰ. Καὶ ἐβόδιζε ταχύτερον ἔτι.

— Εἴθε εὐχαριστημένη;

Ἡ 'Ελίξα ἔκαμε κινήσιν τινα τῆς κεφαλῆς μόνον.

— Θεόδωρε Ἰδάνοβιτς, εἶπε διὰ γαλήνιου ἀλλ' ἀσθενοῦς φωνῆς, θὰ σᾶς παρακαλέσω τι. Μὴ ἔλθῃτε πλέον εἰς τὴν οἰκίαν μας, ἀναχωρήσατε ὅσον τὸ δυνατόν ταχύτερον. Θὰ δυνηθῶμεν νὰ ἴδωμεν ἀλλήλους βραδύτερον, μίαν ἡμέραν, μετὰ ἐν ἔτος, καὶ τώρα, ἀπομακρυνθῆτε, πράξατέ το χάριν ἐμοῦ. Κάμετέ μοι αὐτὴν τὴν χάριν, πρὸς Θεοῦ.

— Εἶμαι πρόθυμος νὰ σᾶς ὑπακούσω εἰς ὅ,τι θέλετε, 'Ελίξα Μιχαηλόβνα. Ἀλλὰ

τοιουτοτρόπως θ' ἀποχωρισθῶμεν; Δὲν θὰ μοι εἰπῇτε κάμμιαν λέξιν; . . .

— Θεόδωρε Ἰδάνοβιτς, βαδίζετε αὐτὴν τὴν στιγμὴν παραπλευρώς ἐμοῦ . . . Καὶ ὅμως εἰσθε ἤδη τόσο μακρὰν, τόσο μακρὰν ἀπ' ἐμοῦ. Ὅχι, μὴ μὲ λησμονήσητε, ἀλλὰ νὰ μ' ἐνθυμῆσθε.

— Ἐγώ, νὰ σὰς λησμονήσω . . .

— Ἀρκεῖ. Χαίρετε. Ἀφήσατέ με.

— Ἐλίζα! . . . εἶπεν ὁ Λαβρέτσκις.

— Χαίρετε, χαίρετε, ἐπανελάβεν ἐκείνη.

Κατεβίβασεν ἔτι μᾶλλον τὴν καλύπτραν τῆς καὶ ἐξηκολούθησε τὴν ὁδὸν τῆς τρέχουσα σχεδόν.

Ὁ Λαβρέτσκις παρεκολούθησε ταύτην διὰ τῶν ὀφθαλμῶν, εἰτα δὲ κεκλιμένην τὴν κεφαλὴν ἔχων ἔστρεψε πρὸς τὰ ὀπίσω. Βαδίζων συνεκρούσθη κατὰ τοῦ Λέμ, βαδίζοντος ὡσαύτως μὲ τὸν πῖλον κεκλιμένον ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν καὶ παρατηροῦντος χαμαί.

Ἐγένετο στιγμὴ σιωπῆς.

— Ἐ! λοιπόν! τί θὰ μοι εἴπῃς; ἤρω-
τησε τέλος ὁ Λαβρέτσκις.

— Τί θὰ σὰς εἴπω; εἶπεν ὁ Λέμ δυσθύμως. Δὲν ἔχω τίποτε νὰ σὰς εἴπω. Τὰ πάντα ἐνεκρῶθησαν, ὡς καὶ ἡμεῖς ἐνεκρῶ-
θημεν. Ὁ δρόμος σὰς εἶναι δεξιᾷ, αἱ;

— Ναί, δεξιᾷ.

— Καὶ ὁ ἰδιὸς μου ἀριστερᾷ. Χαίρετε.

. . . Τὴν πρωτὴν τῆς ἐπιούσης ὁ Θεόδωρος Ἰδάνοβιτς ἀνεχώρησε μετὰ τῆς συζύγου του εἰς Λαβρίκη. Ἐκείνη ἐκάθητο ἐφ' ἀμάξης προπορευομένης μετὰ τῆς Ἀδὰς καὶ τῆς Ἰουστίνης, οὗτος δὲ τὴν ἤκολούθει μὲ τὸ ἀμάξιόν του. Καθ' ἅπασαν τὴν ὁδὸν ἡ ὥραία κορασὶς δὲν κατέλειπε τὴν θυρίδα· τὰ πάντα τὸν ἐξέπληττον, οἱ χωρικοὶ, αἱ χωρικαί, αἱ καλύβαι, τὰ φρέατα, οἱ κωδωνίσκοι καὶ οἱ ὄμιλοι τῶν κοραίων. Ἡ Ἰουστίνη συνεμερίζετο τὴν ἐκπληξίν τῆς, ἡ δὲ Βαρβάρρα Παυλόβνα ἐγάλα διὰ τὰς παρατηρήσεις των καὶ διὰ τὰς ἀναφωνήσεις των. Ἦτο πολὺ εὐθυμὸς· πρὶν καταλίπῃ τὴν πόλιν Ο*** ἔσχε συνομιλίαν τινὰ μετὰ τοῦ συζύγου τῆς.

— Ἐννοῶ τὴν θέσιν σὰς, τῷ εἶπε, καὶ οἱ ἐκφραστικοὶ ὀφθαλμοὶ τῆς τῷ ἀπέδειξαν ἀρκούντως ὅτι τὰ πάντα εἶχε μνη-
τεύσει. Ἀλλὰ τοῦλάχιστον θὰ μὲ δικαιώ-
σητε ὅταν θὰ ἴδῃτε ὅτι δὲν θὰ σὰς ταραξῶ καὶ δὲν θὰ σὰς στενοχωρήσω. Ἡθέλῃσα νὰ ἐξασφαλίσω τὸ μέλλον τῆς Ἀδὰς, καὶ αὐτὸ μόνον χρειάζομαι.

— Ναί, ἐπέτυχες τὸν σκοπὸν σου, ἀπεκρίθη ὁ Θεόδωρος Ἰδάνοβιτς.

— Ἐν μόνον πρᾶγμα ὀνειροπολῶ, νὰ ταπῶ διὰ παντός ἐν τῇ μονώσει· οὐδέποτε θὰ λησμονήσω τὰς εὐεργεσίας σὰς . . .

— Ἐλα δά! . . . εἶπεν ἐκεῖνος δια-
κόψας.

— Καὶ θὰ σεβασθῶ τὴν ἀνεξαρτησίαν σὰς καὶ τὴν ἡσυχίαν σὰς, προσέθηκεν ἐκείνη ἰνα περὰν τὴν φράσιν ἣν εἶχε προ-
ετοιμάσῃ.

Ὁ Λαβρέτσκις τὴν ἐχαιρέτισε βαθέως. Ἡ Βαρβάρρα Παυλόβνα ἐνόησεν ὅτι κατὰ βάθος ὁ σύζυγός τῆς τὴν νῦχαιρίσκει.

Τὴν ἐπιούσαν πρὸς τὴν ἐσπέραν εὐρί-
σκοντο εἰς Λαβρίκη. Μετὰ μίαν ἐβδομαδὰ ὁ Λαβρέτσκις ἀνεχώρησεν εἰς Μόσχαν, καταλιπὼν τῇ συζύγῳ αὐτοῦ πέντε χιλιά-
δας ρούβλια διὰ τὰς δαπάνας αὐτῆς. Τὴν ἐπιούσαν δὲ τῆς ἀναχωρήσεώς του ἀφίκετο ὁ Πάνχιν, ὃν ἡ Βαρβάρρα Παυλό-
βνα παρεκάλεσε νὰ μὴ τὴν λησμονήσῃ ἐν τῇ μονώσει τῆς. Ἐδέξατο τοῦτον ὅσον ἡ-
δυνήθη καλλίτερον καὶ μέχρι τῆς ἐσπέρας οἱ ἦχοι τῆς μουσικῆς, τὰ ἄσματα καὶ αἱ εὐθυμοὶ γαλλικαὶ συνομιλίαι ἀντήχησαν ἐν τῇ οἰκίᾳ καὶ ἐν τῷ κήπῳ. Ὁ Πάνχιν διήλθε τρεῖς ἡμέρας παρὰ τῇ Βαρβάρρᾳ Παυλόβνᾳ, ἀποχαιρετίζων δὲ ταύτην καὶ θλίβων ἰσχυρῶς τὰς ὥραιας χεῖρας τῆς τῇ ὑπεσχέθη ὅτι μετ' οὐ πολὺ ἤθελεν ἐπα-
νέλθῃ — καὶ ἐτήρησε τὴν ὑπόσχεσίν του.

ΜΔ'

Ἡ Ἐλίζα εἶχεν, ἐν τῷ δευτέρῳ ὁρόφῳ τῆς μητρικῆς οἰκίας τῆς, μικρὸν δωμάτιον καθρὼν καὶ φωτεινόν, οὔτινος ἡ ἐπιπλοῦς συνίστατο ἐκ λευκοτάτης κλίνης, τραπέ-
ζης πρὸς γραφὴν, δοχείων δι' ἄνθη εἰς τὰς γωνίας καὶ πρὸ τῶν παραθύρων, ὀλίγων βιβλίων καὶ ἐνὸς σταυροῦ εἰς τὸν τοῖχον. Τὸ δωμάτιον τοῦτο ἐτήρησε τὸ ὄνομά του ὡς παιδικὸν δωμάτιον. Ἡ Ἐλίζα εἶχε γεννηθῇ ἐν αὐτῷ. Ἐπανελθοῦσα ἐκ τῆς ἐκκλησίας ἐν ἣ ὁ Λαβρέτσκις τὴν εἶδεν, ἐτακτοποίησε τὰ πάντα μετὰ μεγίστης μερίμνης, ἐκαθάρισε ταῦτα ἀπὸ τῆς κόνης, ἐζήτησε καὶ ἔδεσεν ἐπιμελῶς τὰ τετρά-
διά τῆς καὶ τὰς ἐπιστολάς τῶν φίλων τῆς, ἐκλειδῶσεν ὅλας τὰς θήκας, ἐπότισε τὰ ἄνθη τῆς καὶ ἡγγίσε ταῦτα ἐν πρὸς ἑν. Ἐπραξε ταῦτα βραδέως καὶ ἀθορύβως· τὸ πρόσωπόν τῆς ἐφάνετο συγκεκινημένον. Τέλος ἔστη ἐν τῷ μέσῳ τοῦ δωματίου, ἐθεώρησε βραδέως περίξ αὐτῆς καὶ πλησιά-
σασα τὴν τραπέζαν, ἄνωθεν τῆς ὁποίας ἐκρέματο ὁ σταυρός, ἐγονυπέτησεν, ἐστήριξε τὴν κεφαλὴν τῆς ἐπὶ τῶν συνεσφιγμένων χειρῶν τῆς καὶ ἔμεινεν ἀκίνητος ἐν τῇ στάσει ταύτῃ.

Τοιουτοτρόπως τὴν εὗρεν ἡ Μάρθα Τι-
μοθέβνα εἰσελθοῦσα μετὰ τινος στιγμῆς. Ἡ Ἐλίζα δὲν τὴν ἤκουσεν. Ἡ γραῖα ἐξήλ-
θεν ἀκροποδητὴ καὶ ἀφικομένη ὀπισθεν τῆς θύρας ἔβηξεν ἐπανειλημμένως. Ἡ Ἐλίζα ἠγέρθη ταχέως καὶ ἀπέμαξε τοὺς δακρυ-
βρέκτους ὀφθαλμούς τῆς.

— Ἀ! βλέπω ὅτι πάλιν ἐσυγύρισε τὸ μικρὸν κελλί σου, εἶπεν ἡ Μάρθα Τιμοθέ-
βνα κύψασα ὡς ἴνα ὀσφρανθῇ νεωστὶ ἀ-
νοιχθὲν ῥόδον. Τί ὠραῖα· ποῦ μυρίζει!

Ἡ Ἐλίζα ἐθεώρησε τὴν θεῖαν τῆς ῥεμ-
βώδης.

— Τί εἶπατε; ἐφιθύρισε.

— Πῶς! τί εἶπα; ἀπεκρίθη ζωηρῶς ἡ γραῖα. Τί ἐννοεῖς; Εἶναι φοβερόν, ἀνέ-
κραξε, ῥίπτουσα αἶφνης χαμαὶ τὸν σκού-
φόν τῆς καὶ καθήμενη ἐπὶ τῆς κλίνης τῆς Ἐλίζης. Τέσσαρες ἡμέρας τώρα καθήματι ἐπάνω εἰς φλογερὸν καμίνι. Δὲν εἰμπορῶ νὰ ὑποκρίνωμαι περισσότερον, δὲν εἰμπορῶ νὰ σὲ βλέπω ὡχράν, νὰ μακραίνεσαι, νὰ κλαίῃς, δὲν εἰμπορῶ, δὲν εἰμπορῶ.

— Ἀλλὰ τί ἔχετε, θεῖα μου; ἐφέλλι-
σεν ἡ Ἐλίζα, ἐγὼ δὲν ἔχω τίποτε . . .

— Τίποτε! ἀνέκραξεν ἡ Μάρθα Τιμο-
θέβνα. Αὐτὰ νὰ τὰ λέγῃς εἰς ἄλλους! τί-
ποτε; Καὶ ποῖος ἦτο γονυπετής πρὸ ὀλί-
γου; Ποῖος ἔχει ἀκόμη δακρυβρέκτους ὀ-
φθαλμούς; τίποτε! Ἀλλὰ κύτταξε λοι-
πὸν τὸ πρόσωπόν σου εἰς τὸν καθρέπτην·
τίποτε! ὥσάν νὰ μὴ τὰ ἤξευρα ὅλα!

— Θὰ περάσουν αὐτὰ, θεῖα μου, μὲ τὸν καιρόν.

— Θὰ περάσουν, ἀλλὰ πότε; Θεέ μου, Κύριε, τὸν ἀγαπᾷς ἀλήθεια εἰς τοιοῦτον βαθμόν; Ἀλλ' αὐτὸς εἶναι γέρον, ἀγα-
πητὴ μου μικρὰ Ἐλίζα. Ἀλλως τε κἀνὲν ἄλλο δὲν λέγω ἐναντίον του. Εἶναι τίμιος καὶ ἀγαθὸς ἀνὴρ. Ἀλλ' ὅλοι εἴμεθα καλοί. Ὁ κόσμος εἶναι μέγας καὶ εὐρίσκει τις πάντοτε τιμίους ἀνδρας ὡς αὐτόν.

— Σὰς ἐπαναλαμβάνω ὅτι ὅλα αὐτὰ θὰ περάσουν, ἐπέρασαν ἤδη.

— Ἀκουσον, ἀγαπητό μου παιδί, τί θὰ σοῦ εἴπω, ἀνέκραξεν αἶφνης ἡ Μάρθα Τιμοθέβνα, καθήσασα τὴν Ἐλίζαν ἐπὶ τῆς κλίνης, παραπλευρώς αὐτῆς, καὶ τακτο-
ποιοῦσα ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν τὴν κόμην ἐκείνης, κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας ἡ λύπη σου σοὶ φαίνεται ἀθεράπευτος. Ἐ! ψυχὴ μου! μόνον ὁ θάνατος εἶναι ἀθεράπευτος! εἰπὲ μόνον εἰς σεαυτὴν «Δὲν θὰ καταβλη-
θῶ» καὶ θὰ ἴδῃς πόσον θὰ παρέλθῃ γρή-
γορα καὶ εὐκόλως. Λάβε ὑπομονὴν μόνον.

— Θεῖα μου, εἶπεν αὖτις ἡ Ἐλίζα, ἐ-
πέρασαν ὅλα.

— Ἐπέρασαν! πῶς, ἐπέρασαν! Ναί, εἶ-
σαι συγκεκινημένη, καὶ λέγεις ὅτι ἐπέρα-
σαν ὅλα;

— Ναί, θεῖα μου, ἐπέρασαν. Ἄν θέ-
λῃτε δὲ βοηθησάτέ με! ἀνέκραξεν ἡ Ἐ-
λίζα μετ' αἰφνιδίας ζωηρότητος, καὶ ῥι-
πτομένη εἰς τὸν λαϊμὸν τῆς Μάρθας Τι-
μοθέβνας. Ἀγαπητὴ μου θεῖα, ἐστὲ φίλη μου, σὺντρεξατέ με. Μὴ ὀργισθῇτε, προσ-
παθήσατε νὰ μ' ἐνοήσητε . . .

— Ἀλλὰ τί τρέχει, τί συμβαίνει, μη-
τερίτσα μου; Μὴ μὲ τρομάξῃς, μὴ μὲ βλέ-
πῃς ἔτσι. Λέγε γρήγορα· τί εἶναι λοιπόν;

— Θέ . . . Θέλω . . .

Ἡ Ἐλίζα ἐκρυψε τὸ πρόσωπόν τῆς ἐπὶ τῶν κόλπων τῆς Μάρθας Τιμοθέβνας.

— Θέλω νὰ εἰσέλθω εἰς τὸ μοναστήρι, ἐφιθύρισε δι' ὑποκόπου φωνῆς.

Ἡ γραῖα ἀνεπήδησεν ἐπὶ τῆς κλίνης.

— Κᾶμε τὸν σταυρόν σου, μικρὰ μου Ἐλίζα, σκέψθητι τί θέλεις νὰ κάμῃς! Ὁ Θεὸς νὰ σε καθοδηγήσῃ! ἐφέλισεν ἡ γραῖα. Κοιμήσου, ἀγαπητὴ μου περιστέρα, προσπάθησε νὰ κοιμηθῇς ὀλίγον. Ὅλα αὐτὰ, ψυχὴ μου, προέρχονται ἀπὸ τὴν ἀ-
ϋπνίαν.

Ἡ Ἐλίζα ἤγειρε τὴν κεφαλὴν· αἱ πα-
ρεῖαι τῆς ἔκκινον.

— Ὅχι, θεῖα μου, ἐφιθύρισε, μὴ ὀμι-
λῇτε ἔτσι, ἀπεφάσισα, ἐδεήθην, συνεβου-
λεύθην τὸν Θεόν, τετέλεσται. Δὲν εἰμπορῶ πλέον νὰ μείνω μαζί σας. Τοιαύτη δοκι-
μασία πρέπει νὰ ἐπιφέρῃ καρπούς· δὲν τὸ συλλογίζομαι διὰ πρώτην φοράν. Ἡ εὐ-
τυχία δὲν ἐγένετο δι' ἐμέ. Καὶ ὅτε ἡ ἐλ-

πὺς ἐφαίνετο ὅτι μοὶ ἐμειδία, ἡσθάνομην πιεζομένην τὴν καρδίαν μου. Εἰξεύρω τὰ πάντα, γνωρίζω τὸ σφάλμα μου καὶ τὸ τῶν ἄλλων, καθὼς καὶ διὰ ποίου τρόπου ὁ πατήρ μου ἐπλούτισεν ὅλα τὰ εἰξεύρω. Πρέπει νὰ ζητήσωμεν τὸν ἐξίλασμον ὅλων τούτων διὰ τῶν δεήσεων. Λυπούμαι ὅτι ἀποχωρίζομαι σᾶς, τὴν μητέρα μου καὶ τὴν Λενότσκαν, ἀλλὰ πρέπει νὰ γείνη. Αἰσθάνομαι ὅτι δὲν πρέπει νὰ ζήσω ἐδῶ. Ἀπεχαιρέτισα τὰ πάντα, ἐχαιρέτισα διὰ τελευταίων φορὰν ὅλα τὰ ἐν τῇ οἰκίᾳ. Κάτι τι μὲ καλεῖ, κάτι τι μὲ λέγει νὰ γείνω μοναχή. Μὴ μὲ κρατῆτε, μὴ προσπαθήσητε νὰ μὲ μεταπείσητε. Βοηθήσατέ με ἢ θὰ ὑπάγω μόνη μου...

Ἡ Μάρθα Τιμοθέβνα ἤκουε τὴν ἀνεψιᾶν της μετὰ φρίκης.

— Εἶναι ἀσθενής, παραληρεῖ, ἐσκέφατο. Πρέπει νὰ στείλω νὰ καλέσω τὸν ἱατρόν, ἀλλὰ ποῖον; Ὁ Γεδεωνόφσκη προχθὲς ὤμιλε περὶ τινος καλοῦ ἱατροῦ, ἀλλ' αὐτὸς ψεύδεται πάντοτε. Τίς εἰξεύρει, ἴσως αὐτὴν τὴν φορὰν εἶπεν ἀλήθειαν;

Ἀλλ' ὅτε ἐπέστη ὅτι ἡ Ἐλιζα οὐδὲν ὡς παρελθέρει, ὅτι δὲν ἦτο ἀσθενής καὶ ὅτι ἀπῆντα ὁμοίως εἰς ὅλας τὰς παρατηρήσεις της, τότε ἡ Μάρθα Τιμοθέβνα ἐτρόμαξε καὶ ἐθλίβη καίρως.

— Ἀλλ' εἰξεύρεις πολὺ καλὰ, περιστέρά μου, ποῖος εἶναι ὁ βίος τοῦ μοναστηρίου! Θὰ σὲ τρέφουν μὲ καταπράσινον ἔλαιον ἀπὸ κἀνναβί, θὰ σὲ ἐνδύσουν μὲ χονδρότατα πανία, θὰ σὲ διατάττουν νὰ ἐξέρχῃσαι μ' ὅλον τὸ κρῦον, καὶ δὲν θὰ εἰμπορέσης νὰ τὰ ὑποφέρῃς ὅλα αὐτά. Ἐλιζα μου. Αὐτὰ εἶναι ἐπίδρασις τῆς Ἀγάθης, αὐτὴ σοὺ ἐγύρισε τὸ κεφάλι. Αὐτὴ ὅμως ἐχάρη κατ' ἀρχὰς τὴν ζωὴν, ἀρχισε λοιπὸν καὶ σὺ νὰ ζήσης πρῶτον καλὰ. Τοῦλάχιστον ἄφησέ με ν' ἀποθάνω ἡσυχα, καὶ ἔπειτα κάμε ὅ, τι θέλεις. Εἶδε κἀνείς ποτε νὰ εἰσέλθῃ νῆα εἰς τὸ μοναστήρι ἀπὸ ἔρωτα, Θεέ μου! Ἄν δὲ δὲν εἰμπορῇς πλέον νὰ ὑποφέρῃς, κάμε ἔν ταξιδίον εἰς κάμμιαν μονήν, πῆγαινε νὰ προσκυνήσης κἀνένα ἅγιον, ἀλλὰ μὴ γείνου μοναχή. Ἐλα, μητερίτσα μου, ἔλα, ἀγαπητό μου παιδί...

Καὶ ἡ Μάρθα Τιμοθέβνα ἤρξατο κλαίονσα πικρῶς.

Ἡ Ἐλιζα παρηγόρει ταύτην, ἀπέμασε τὰ δάκρυά της, ἐκλαίεν ὡσαύτως, ἀλλ' ἔμενεν ἀκαμπτος. Ἐν τῷ ἀπελπισμῷ αὐτῆς ἡ Μάρθα Τιμοθέβνα προσεπάθησε νὰ τὴν ἀπειλήσῃ, εἶπεν ὅτι θὰ εἶπῃ τὰ πάντα εἰς τὴν μητέρα της... ἀλλ' ἀνωφελὲς κόπος. Μόλις δὲ καὶ μετὰ βίας ἡ γραῖα κατῴρωσε νὰ πείσῃ τὴν Ἐλιζαν ἵνα ἀναβάλῃ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ σχεδίου της ἐπὶ ἐξάμηνον, ὑποσχεθεῖσα εἰς ἀντάλλαγμα νὰ τὴν βοηθήσῃ καὶ νὰ τύχῃ τῆς συγκαταθέσεως τῆς μητρός της, ἂν μετὰ ἑξ μηνῶν δὲν μετέβαλλεν ἀπόφασιν.

Μόλις τὸ ψῆχος ἤρξατο καὶ ἡ Βαρβάρα Παυλόβνα, ἐφοδιασθεῖσα χρημάτων καὶ παρὰ τὴν ὑπόσχεσίν της, ἀνεχώρησε τῆς ἐξοχῆς καὶ ἐγκατέστη εἰς Πετρούπολιν, ἔνθα ἐνφύκισε μέτριον, ἀλλὰ κομψὸν

οἶκον, ὅπερ τῇ εὐρεν ὁ Πάνχιν. Οὗτος εἶχε καταλίπῃ τὸ κυβερνεῖον Ο*** πρὸ ταύτης. Κατὰ τὸν τελευταῖον καιρὸν τῆς ἐν Ο*** διαμονῆς του εἶχεν ὑποπέσῃ ὀλοτελῶς εἰς τὴν δυσμένειαν τῆς Μαρίας Δημητρίεβνας, εἶχε παύσῃ νὰ τὴν ἐπισκέπτηται καὶ δὲν κατελίμπανε πλέον τὸ Λαβρίκη. Ἡ Βαρβάρα Παυλόβνα τὸν εἶχε κατὰ γράμμα κυριεύσῃ· ἀδύνατον νὰ μεταχειρισθῶμεν ἐτέραν λέξιν ἵνα ἐκδηλώσωμεν τὴν ἀπόλυτον καὶ ἀπεριόριστον δύναμιν, ἣν ἐκείνη ἐξήσκει ἐπὶ τῆς θελήσεως αὐτοῦ.

Ὁ Λαβρέτσκης διηλθε τὸν χειμῶνα ἐν Μόσχᾳ, κατὰ δὲ τὸ ἐπόμενον ἔαρ ἔμαθεν ὅτι ἡ Ἐλιζα εἰσῆλθεν εἰς τὴν μονὴν τῆς Β***, μίᾳς ἐκ τῶν μᾶλλον ἀπομεμακρυσμένων πόλεων τῆς Ρωσίας.

Ἐπταὶ τὸ τέλος.

***B.

Ἡ ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΜΟΝΣΟΡΩ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΙΑ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΔΟΥΜΑ

Συνέχεια· ἴδε προηγούμενον φύλλον.

Ἡ Ἀρτεμὶς ἐξήρχετο, τῷ ὄντι, τῆς οἰκίας, ἀλλ' ὀπισθεν αὐτῆς ἐξήγετο φορεῖον, ἐπὶ τοῦ ὁποίου κατακεκλιμένος, μὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς σπινθηροβολουῦντας ἐκ τοῦ πυρετοῦ ἢ τῆς ζηλοτυπίας, ἐφέρετο ὁ Μονσορώ, ὁμοῖος μᾶλλον πρὸς ἰνδὸν σουλτάνον ἢ πρὸς νεκρὸν ἐπὶ φερέτρου.

— Ὡ! τί εἶναι αὐτό; ἀνέκραξεν ὁ δούξ, ἀπευθυνθεὶς πρὸς τὸν Βουσύ, ὅστις ἐγένετο λευκότερος τοῦ ρινομάκτρου, τῇ βοηθείᾳ τοῦ ὁποίου προσεπάθει νὰ κρύψῃ τὴν συγκίνησιν του.

— Ζήτω ὁ ἐξοχώτατος δούξ δ' Ἀνζιού! ἀνέκραξεν ὁ Μονσορώ, ὑψώσας τὴν χεῖρα, διὰ βιαίας προσπαθείας.

— Ἡσυχα! εἶπε φωνὴ τις ὀπισθεν αὐτοῦ, θὰ θραύσητε τὸν ἐπίδεσμον.

Ταῦτα εἶπεν ὁ Ρεμῆ, ὅστις, πιστὸς μέχρι τέλους εἰς τὰ ὡς ἱατροῦ καθήκοντά του, ἐποίητο ταύτην τὴν σύστασιν τῷ τραυματίᾳ.

Αἱ ἐκπλήξεις δὲν διαρκοῦσι πολὺ παρὰ τοῖς αὐλικοῖς, τοῦλάχιστον ἐπὶ τῶν προσώπων αὐτῶν, ἐπομένως ὁ δούξ δ' Ἀνζιού μετέβαλε τὴν ἐκπληξίν του εἰς μειδίαμα.

— Ὡ! φίλτατέ μοι κόμη, ἀνέκραξεν, ὅποια εὐτυχὴς ἐκπληξίς! Πιστεύετε, ὅτι εἶπον ἡμῖν, ὅτι ἦσθε νεκρός;

— Ἐλθετε, ἔλθετε, ἐξοχώτατε, εἶπεν ὁ πάσχων, ἔλθετε ν' ἀσπασθῇ τὴν χεῖρα τῆς Ὑμετέρας Ὑψηλότητος. Χάρης τῷ Θεῷ, οὐ μόνον δὲν ἀπέθανον, ἀλλὰ καὶ θὰ σωθῶ, τὸ ἐλπίζω, ὅπως ὑπηρετήσω ὑμᾶς μετὰ μειζονος ζήλου καὶ ἀφοσιώσεως ἢ πρότερον.

Ὁ Βουσύ, ὅστις δὲν ἦτο πρίγκηψ, οὔτε σύζυγος, κατὰ τὰς ὁποίας δύο κοινωνικὰς ιδιότητας ἡ ὑπόκρισις εἶναι ἀπόλυτως ἀναγκαία, ἡσθάνετο ψυχρὸν ἰδρῶτα καταβρέχοντα τοὺς κροτάφους του καὶ δὲν ἐτόλμα ν' ἀτενίσῃ τὴν Ἀρτέμιδα.

— Ἐθλίβετο νὰ βλέπῃ ἄφ' ἐτέρου κα-

τεχόμενον τὸν δι' αὐτὸν δις ἀπολεσθέντα θησαυρόν.

— Καὶ ὑμεῖς, κύριε δὲ Βουσύ, εἶπεν ὁ Μονσορώ, ὑμεῖς ὅστις ἔρχεσθε μετὰ τῆς Αὐτοῦ Ὑψηλότητος, δέχθητε τὰ εὐχαριστήριά μου, διότι σχεδὸν εἰς ὑμᾶς ὀφείλω τὴν ζωὴν.

— Πῶς! εἰς ἐμέ! ὑπετραύλισεν ὁ νέος, νομίσας, ὅτι ὁ κόμης ἐσκωπτεν αὐτόν.

— Ναὶ μὲν ἐμμέσως, ἀλλ' ἡ εὐγνωμοσύνη μου δὲν ἐλαττοῦται, διότι ἰδοὺ ὁ σωτήρ μου, προσέθετο, δεικνύων τὸν Ρεμῆ, ὅστις ἐν ἀπελπισίᾳ ὕψωνε τὰς χεῖρας πρὸς τὸν οὐρανὸν καὶ ὅστις προϋτίμα νὰ εὕρισκετο εἰς τὰ ἔγκατα τῆς γῆς· πρὸς αὐτὸν οἱ φίλοι μου ὀφείλουσι τὴν ὑπαρξίν μου.

Παρὰ τὰ νεύματα δὲ τοῦ ἱατροῦ, ὅπως τηρῇ σιγὴν, ὁ Μονσορώ, παρὰ τὸν τὴν σημασίαν αὐτῶν, διηγήθη μετ' ἐμφάσεως τὰς φροντίδας, τὴν ἐπιτηδεϊότητα καὶ τὴν προθυμίαν, τὴν ὁποίαν ἐπέδειξατο ὁ Ὡδουίνος.

Ὁ δούξ συνωφρυνήθη καὶ ὁ Βουσύ ἠτένισε τὸν Ρεμῆ μὲ βλέμμα φριδερόν.

Ὁ ἀτυχὴς νεανίας, κεκρυμμένος ὀπισθεν τοῦ Μονσορώ, ἤρκεσθη ν' ἀπαντήσῃ διὰ νεύματος, τὸ ὁποῖον ἐσήμαινε:

— Φεῦ! δὲν πταίω ἐγώ.

— Ἀλλως, ἐξηκολούθησεν ὁ κόμης, ἔμαθον, ὅτι ἐπίσης ὑμᾶς εὗρον ποτὲ ἡμιθανῆ, ὡς ἐμέ· τοῦτο ἀποτελεῖ δεσμὸν φιλίας μεταξὺ ἡμῶν· πιστεύσατε ἐπὶ τῆς φιλίας μου, κύριε δὲ Βουσύ. Ὅταν ὁ Μονσορώ ἀγαπᾷ, ἀγαπᾷ ἀληθῶς· ὁμοίως δ' ὅταν μισᾷ, μισεῖ ἐξ ὅλης καρδίας.

Ὁ Βουσύ παρετήρησεν, ὅτι ἡ φωτίσασα τοὺς πυρέσσοντας ὀφθαλμοὺς τοῦ κόμητος ἀστραπὴ κατηυθύνθη κατὰ τοῦ δουκός, ὅστις ὅμως οὐδὲν παρετήρησεν.

— Ἐμπρός, εἶπεν ὁ δούξ, ἀφιππεύσας καὶ προσενεγκὼν τὸν βραχίονά του πρὸς τὴν Ἀρτέμιδα, εὐαρεστήθητε, ὡραία Ἀρτεμὶς, νὰ ξενίσητε ἡμᾶς ἐν τῷ οἴκῳ τούτῳ, τὸν ὁποῖον ἐνομίζομεν πενθοῦντα, ὅστις ὅμως ἐξακολουθεῖ νὰ ἦναι ἡ κατοικία τῆς χαρᾶς καὶ τῶν εὐλογιῶν. Ὑμεῖς δέ, Μονσορώ, ἀναπαύητε· ἡ ἀνάπαυσις ἀρμόζει εἰς τοὺς τραυματίας.

— Ἐξοχώτατε, εἶπεν ὁ κόμης, οὐδεὶς θὰ εἶπει, ὅτι ἤλθετε εἰς τὸν οἶκον τοῦ Μονσορώ ζώντος καὶ ὅτι ἕτερος ἐξεπλήρωσε τὰ καθήκοντα τῆς φιλοξενίας πρὸς τὴν Ὑμετέραν Ὑψηλότητα· οἱ θεράποντές μου θὰ με φέρωσιν ὅπου ὑμεῖς πορεύεσθε.

Θὰ ἐπίστευέ τις, ὅτι ὁ δούξ ἀντελήφθη τῆς ἀληθοῦς ἐννοίας τῶν λόγων τοῦ κόμητος, διότι παρήτησε τὴν χεῖρα τῆς Ἀρτέμιδος.

Ὁ Μονσορώ ἀνέπνευσε.

— Πλησιάζατε αὐτήν, εἶπεν ὁ Ρεμῆ χαμηλοφώνως πρὸς τὸν Βουσύ.

Οὗτος ἐπλησίασε τὴν Ἀρτέμιδα καὶ ὁ Μονσορώ προσεμειδίασεν αὐτοῖς· ὁ Βουσύ ἔλαβε τὴν χεῖρα τῆς Ἀρτέμιδος καὶ ὁ Μονσορώ αὖθις ἐμειδίασεν.

— Ἰδοὺ μεγάλη μεταβολή, κύριε κόμη, εἶπεν ἡ Ἀρτεμὶς χαμηλοφώνως.

— Φεῦ! ἐπιθύρῃσεν ὁ Βουσύ, διατί νὰ μὴ ἦναι μεγαλητέρα!